

Cauze ale comportamentului problematic al copilului

Prof. Toma Magdalena

Școala Gimnazială “Candiano Popescu”, Municipiul Ploiești

Copilul are nevoie să fie învățat cum să rezolve problemele și să facă alegeri comportamentale bune, de aceea e necesar să ne gândim la ce anume constituie rădăcina comportamentului greșit. Câteva din cele mai frecvente cauze ale comportamentului provocator vor fi prezentate mai jos.

- **Nevoile fizice**

Condiția fizică influențează comportamentul, în special, al copilului mic, însă și la copiii mai mari trebuie luată în considerare latura fizică. Lipsa somnului, foamea, boala, alergiile, căldura excesivă sau frigul pot fi factori care stau la baza comportamentului negativ.

Profesorul care remarcă faptul că factorul fizic este cauza problemei unui copil, trebuie să îndeplinească nevoia fizică pe cât posibil. Astfel, poate propune pauza de masă, poate discuta cu părinții elevului dacă suspectează o alergie sau o boală. Dacă sunt împlinite nevoile fizice ale copilului, problemele comportamentale probabil vor dispărea.

- **Factorii de mediu și de orar**

E posibil ca un copil să nu cunoască regulile sau poate se plictisește în clasă. E posibil ca mobilierul să fie prea mare sau prea mic. Se poate ca activitățile să nu fie adevrate. Dacă profesorul suspectează că problema are la bază factori pe care îi poate controla, poate schimba orarul sau mediul clasei și să decidă dacă aceasta rezolvă situația problematică. Înțelegerea problemei de comportament nu înseamnă aprobarea răului, ci doar a fi mai în măsură să găsești o soluție adecvată în menținerea limitelor.

- **Nevoia de a fi lider**

Copiii care au potențial de lider vor să conducă. Ei doresc putere și le este uneori greu să accepte să fie sub autoritate. În astfel de situație, profesorul nu trebuie să considere comportamentul copilului ca pe un afront personal. Profesorul trebuie să se focalizeze pe reguli. Afișarea regulilor în sala de clasă va fi de ajutor, precum și repetarea de către copil a regulii aplicabile în situația respectivă. Profesorul trebuie să fie calm, dar ferm. Îi poate comunica elevului că un lider trebuie în primul rând să învețe să asculte, să se supună autorității. De asemenea, e important să i se dea elevului șansa de a conduce, ca de exemplu, de a conduce un cântec, de a împărți materialele didactice, de a conduce un joc etc. Dacă însă comportamentul oponent continuă, se poate lua în calcul aplicarea de sancțiuni.

- **Nevoia de atenție**

Dr. Ross Campbell spune: “Principala cauză a problemelor de comportament este rezervorul emoțional gol.” Din nefericire, atunci când un copil nu primește atenție plină de dragoste, se mulțumește cu orice fel de atenție. De aceea acest copil poate veni la ore și să enerveze colegii și profesorul.

În acest caz, e recomandat ca profesorul să ignore comportamentul enervant dacă este nevoie, apoi să ofere copilului atenție încărcată de dragoste în situațiile care se ivesc.

- **Nevoia de deprinderi relaționale**

Sunt copii care vor să se joace, dar nu știu cum să se joace. De aceea lovesc, ciupesc sau îi împing pe ceilalți. Sau sunt copiii care vor un anumit obiect (lipiciul, foarfecel), dar un alt copil nu îi dă drumul. Nu știe cum să ia obiectul și atunci recurge la agresivitate.

În astfel de situații, copiii nu au deprinderi relaționale ca să își satisfacă nevoile, iar profesorul va putea să intervină și să mențină siguranța copiilor. Apoi prima dată merge la victim și îi acordă atenția de care are nevoie. Ulterior vorbește cu agresorul calm, dar ferm.

Un lucru este important și de luat în seamă: manifestând înțelegere față de problema de comportament nu înseamnă că agreezi comportamentul copilului, ci înseamnă doar că ești mai în măsură să rezolvi cu bine și corect problema, manifestând dragoste și arătând că îți pasă de copil, păstrând limitele. Dacă un copil are dificultăți în a respecta limitele și în a-și aminti regulile, poate fi necesar să se aplice consecințe, pedepse.

- **Frustrarea**

Când un copil nu reușește să termine la timp un exercițiu sau să răspundă așteptărilor se poate să reacționeze agresiv, trântind sau lovind. Într-o astfel de situație, profesorul trebuie să rămână calm. Accesul de furie al copilului este frustrarea cauzată de incapacitatea de a controla situația. Lucrurile nu funcționează așa cum vrea copilul. Cel mai adesea, noi credem că accesul de furie este de natură fizică. Dar accesul de furie poate fi și verbal. În astfel de situație, nu e de niciun ajutor să argumentezi cu cineva care se aruncă pe jos sau zbiară. Lucrul cel mai bun de făcut este să ajutăm accesul de furie să se domolească arătând empatie copilului supărat. Să lăsăm accesul de furie să se domolească. Apoi putem face elevul să înțeleagă motivul care a stat la baza frustrării, ce nevoie are, apoi trebuie să înțeleagă limita pe care a încălcat-o și cum ar fi trebuit să reacționeze.

În toate aceste probleme de comportament este nevoie ca profesorul să manifeste dragoste și înțelegere, dar să fie ferm și să îi explice copilului că este slujba sa ca profesor să mențină siguranța fiecărui elev și că nu o să permit nimănui să îl rănească pe el sau pe altcineva.

Dacă încercăm să învățăm un copil cât putem de bine, dar comportamentul problematic persistă, s-ar putea să fie nevoie să îngăduim copilului să experimenteze consecințele manifestării continue a aceluși comportament greșit. Și aceasta face parte din disciplină.

Bibliografie:

Henley, Karyn, *Predarea adaptată copilului*, publicată de Asociația Internațională a Școlilor Creștine, ACSI Europa